

POTENTIALIS

grammatisk potentialis

Den ene måde at danne potentialis på er ved at bøje verberne: konsonantstamme verber får tilføjet endelsen **-ERU**, vokalstammeverber endelsen **-RARERU**. De to uregelmæssige verber bliver til;

する: できる

来る: 来られる.

Objektet (det, man kan) kan både markeres med が og med を, afhængig af

graden af vilje (volition) involveret. Man skelner m.a.o. hvorvidt man mere eller mindre naturligt er i stand til noget, eller om det kræver, at ens vilje aktivt er involveret. I sidstnævnte tilfælde markeres objektet med を. Sammenlign:

日本語が話せる。

仕事をいつでもやめられる。

Hvis der er tale om en generel statement, markeres objektet oftest med は.

Bemærk forskellen:

この本を読めない。

(Jeg) kan ikke læse denne her bog.

この本は読めない。

Denne her bog er ikke til at læse.

Med できる som udsagnsled markeres objektet dog altid med が.

perifrastisk potentialis

En anden mulighed for at danne potentialis – som I allerede har mødt – er ved hjælp af udtrykket ことができる. Verbet foran こと skal være i nutid uformel.

Forskellen mellem den almindelige og den omskrevne potentialis er stilistisk: den almindelige er mere talesprogspræget end den omskrevne.

OBS こと er et navneord, der bruges til at nominalisere sætninger – så 読むことができる betyder oversat ord for ord "det at læse kan lade sig gøre".

særlige former

Verberne 見る og 聞く har udover de regulære potentielle former 見られる og 聞ける og de særlige varianter 見える og 聞こえる – "kan ses", "kan høres". De kan kaldes for "upersonlig potentialis" fordi der ikke er nogen aktiv vilje involveret i handlingen. Begge former er afledt fra den oldjapanske passive suffiks ゆ.